

Làm đi

Tác Giả: kd

Chúa Nhật, 01 Tháng 1 Năm 2012 09:17

Vì i l i nhi u khi cái t “đ” còn có nhi u nghĩa khác nh h n ch ch a ph i là quá n ng n l m
đâu!

Con ng i sinh ra trên đ i này có nam có n , có vui bu n h nh phúc, có k giàu ng i nghèo.
Ng i quá nghèo thì ph i lo tìm đ m i cách ki m ra đ ng ti n đ lo cho mi ng ăn, k quá giàu
thì vung tay tiêu xài đ th a mãn lòng ham mu n, do v y mà s n sinh ra l m th v a phù du
v a hi n th c, v a khoái l c v a kh i, v a h ng th v a m t mát, đ n đau là th đ y. Và
cũng vì th mà nó phát sinh ra cái vi c này, m i nghe qua thôi đã th y s c: Làm đi!

Làm đi

Tác Giả: kd

Chúa Nhật, 01 Tháng 1 Năm 2012 09:17

Đúng vậy, dù ở thành nào, hoàn cảnh nào, chỗ ở nào, không gian nào đi nữa thì khi nghe qua cái nghe làm đi này ai cũng thấy sốc trong cuộc sống hàng ngày, thấy nó đau đáu khinh khỉnh như làm sao vậy?! Tôi nói sốc trong cuộc sống hàng ngày là vì mọi người nghe, cũng có thể là khinh khi, không muốn nói đến, và cũng có thể là đến đau, không nói ra bằng lòng đi đâu là vậy.

Ngày xưa Nhà văn Vũ Trọng Phụng cũng có viết một cuốn tiểu thuyết về cái đi như cái entry này vậy, đi lâu quá rồi nên tôi cũng quên, nhưng vì chuyện đó hiểu như luôn luôn nóng hổi, thành nào cũng có, nên nay tôi cũng muốn nhắc lại đôi chút về cái gì là đi đau này. Tôi không hề lên án hoặc bào chữa cho việc này đâu, vì thấy số tôi không có quyền làm như thế, tôi nghĩ nó là đi đau mà! Tôi thấy quyền gì mà dám lên án người khác chứ? Vì làm đi, theo tôi, chữa chữa là một nghệ thuật, mà cũng có thể đó là một hoàn cảnh, hay là một thú đùa vui của hàng ngày kể chuyện mà, do vậy mà tôi không dám nói, cũng chẳng dám lên án, chỉ biết cảm nhận đôi chút mà thôi.

Mới đây tôi đi qua một entry, nghe kể lại một vài bạn gái con nhà khá giả ... (xin miễn nói ra địa phương này), các bạn này sung sướng quá nên tận hưởng đến tận tận thì thấy buồn, vì ngày lo học theo lời cha mẹ nên uống oải, nhà cũng lắm tiền nên ăn chơi như ý nhót riết riết cũng chán, thấy là một đêm nọ, đi tìm cảm giác mới, ba cô gái bèn hẹn nhau trốn gia đình, trốn cha mẹ, son phấn lòe loẹt đi làm đi một hôm xem sao, nghĩa là cũng đi đi đi đi, tranh giành khách chơi với dân girl thế thì tốt, và cũng làm chuyện này thì tình luôn, bán đi trình trình mình không thấy gì đi đi đi đi bao nhiêu tiền một đêm (mà cũng chẳng biết các cô này có còn trình trình hay không nữa?). Đi qua, tôi chợt thấy đi đi đi đi hời hợt với lại suy nghĩ gì tởm của hàng cô gái này. Nhà trốn đi giáo dục ra sao, gia đình rắn rỏi thế nào chẳng biết, thấy mà bằng đi đi làm chuyện ngược ngược như thế này rồi đem lên blog khoe mẽ, chẳng thấy ta đây là dân ăn chơi, mà cũng có thể đây chỉ là chuyện nói phét cho blog mình thêm phần giật gân, hàng ngày xem hàng ngày liên kết và hàng ngày lại mồm mồm đi đi đi đi trên blog thì tôi biết đó là thấy, và hàng ngày xem hàng ngày trang báo web cũng đăng đi ra hàng ngày chuyện giật gân như vậy đi câu khách chẳng cần gì riêng gì blog, thì tôi biết hàng ngày chuyện như thế này ngày nay chẳng hiếm.

Thật vậy! Làm đi! Nhưng nhìn lại, hàng ngày vẫn có người làm và cũng không thấy hàng ngày người đi đi đi đi làm học bôn làm. Cách đây mấy chục năm, thành còn đi học, tôi cũng đã biết nhiều hoàn cảnh bạn bè nghe qua là xót xa và đi đi đi đi hời hợt, đi đi đi đi lòng, mà cũng chẳng phải nói chỉ đến chuyện mấy chục năm trước, vì ngày nay cũng chẳng thấy đâu, gian khổ cuộc đời luôn giảng dạy đó trên đời, và chấp nhận bao nhiêu thân phận của mình, không cùng trong xã hội, tôi biết rất nhiều người đi đi đi đi đã phải hy sinh cuộc đời mình làm đi nuôi một bạn họ, nuôi em ăn học vì không còn cách nào khác. Cũng có trường hợp em gái quá thấy anh đang học đi học mà không có tiền đóng học phí, phải trốn nhà đi đi đi đi vài hôm đi đi đi đi đóng học phí cho anh, bỏ rơi hàng ngày em đi làm thêm là vậy. Không phải riêng

Làm dĩ

Tác Giả: kd

Chúa Nhật, 01 Tháng 1 Năm 2012 09:17

---

tôi, mà ch^o c^h n^h ng^o i trong chúng ta đây cũng bi^{ết} đ^o n^h chuy^{ên} v^à cũng ph^{ải} làm dĩ đ^o l^à y^{ên} th^ong thu^{ật} c^{ho} ch^o ng^o... và bi^{ết} bao hoàn c^ả nh^ư đ^{ang} th^ong khác, ph^{ải} làm cái vi^{ệc} c^h không ai mu^{ốn} này đ^ể bù đ^ể p^h i th^o, đ^ể mang nh^ư ng^o đ^o ng^o ti^{ên} đ^o n^h đ^{au} đó mà nuôi ch^o ng^o, nuôi em, nuôi m^ã... Mai đây trên b^ờ c^ả đ^ể ng^o công danh c^ả a ng^o i em, v^à n^h còn th^o m^ã đ^ể m^ã cái n^h i xót xa qu^{ên} lòng ^o y không? Có bi^{ết} t^{ên} ng^o cái công danh ta có, cái vinh quang ta nh^ư n^h có c^ả s^ố tr^{ình} ti^{ên} t^{ên} và n^h i xót xa, n^h i đ^ể n^h đ^{au} c^ả a ch^o ta, c^ả a em gái ta hay không? Đó là lòng nhân ái, đó là s^ố yêu th^ong, quên đi c^ả thân mình, th^o thì vi^{ệc} làm dĩ này có gì đáng trách đâu ch^o !

Ph^{ải} vi^{ệc} gì trên đ^ể i cũng đ^ể u có cái giá c^ả a nó, có th^o đáng trách và có th^o đáng th^ong. Đáng trách có th^o vì sa c^ả, có th^o vì l^à i l^à m, có th^o vì th^o t^{ên} th^o. Đáng th^ong có th^o do hoàn c^ả nh^ư, do xã h^o i, do cu^{ộc} đ^ể i dày xéo, nh^ư ng^o nh^ư ng^o vi^{ệc} ^o y không đáng khinh. L^à i l^à m có th^o tha th^o đ^ể c, có th^o v^à c^ả đ^ể y đ^ể c. Khi x^o a ông bà ta th^o ng b^ờ l^à y đ^ể v^à làm v^à ch^o đ^ể ng^o l^à y v^à v^à làm dĩ là th^o. N^h u làm dĩ vì ph^{ải} i hy sinh th^o c^ả lòng thì ch^o ng^o ph^{ải} i là đáng th^ong hay sao? T^{ên} t^{ên} nhiên không ai khuy^{ên} n^h khích chuy^{ên} này nh^ư ng^o ^o m^ã t^{ên} góc đ^ể nào đó, s^ố hy sinh đã đ^ể ng^o phía trên s^ố c^ả m nh^ư n^h c^ả a ng^o i đ^ể i, đã che l^à p^h cái nh^ư nhu^{ật} c^ả mà ng^o i ph^{ải} n^h đ^ể m^ã đ^ể bán đ^ể lo cho gia đình. Tôi nói th^o không ph^{ải} i đ^ể b^ờnh v^à c^ả đ^ể u, nh^ư ng^o là đ^ể ch^o p^h nh^ư n^h m^ã t^{ên} s^ố th^o t^{ên}, cho dù nó đ^{au} xót đ^ể n^h c^ả nào đ^ể n^h a.

S^ố th^o c^ả thì trên đ^ể i có nhi^{ều} u vi^{ệc} đáng khinh h^o n nhi^{ều} u, vì s^ố khinh khi trên m^ã t^{ên} m^ã i ng^o i theo tôi, không ph^{ải} i là nhìn th^o y hành đ^ể ng^o th^o c^ả th^o i r^o i đ^ể m^ã lòng khinh b^ờ, mà đôi khi nh^ư ng^o chuy^{ên} x^o y ra t^{ên} ng^o r^o ng^o r^o t^{ên} đ^ể i bình th^ong nh^ư ch^o y ch^o t^{ên}, hám danh, khoe c^ả a, h^o m^ã mình, ăn ch^o i tha hóa... cũng r^o t^{ên} đáng khinh ch^o đ^ể u ph^{ải} i ch^o là làm dĩ thôi nh^ư ? Rõ ràng tr^{ình} hay khinh không ph^{ải} i ch^o do tính cách hay hành đ^ể ng^o thôi mà còn ph^{ải} i đ^ể a theo hoàn c^ả nh^ư mà suy xét, mà c^ả m nh^ư n^h, ch^o v^à i k^h t^{ên} lu^{ật} n^h ng^o n^h mà xóa đi nh^ư ng^o hoàn c^ả nh^ư đ^{ang} th^ong c^ả a ai đó đ^{ang} hi^{ện} n^h đ^ể n^h bên ta, m^ã t^{ên} cách kh^o khàng và l^à ng^o l^à, đ^{ang} c^ả m thông h^o n là đáng trách.

V^à i l^à i nhi^{ều} u khi cái t^{ên} “dĩ” còn có nhi^{ều} u nghĩa khác nh^ư h^o n ch^o ch^o a ph^{ải} i là quá n^h ng^o n^h l^à m đ^ể u! Ai đó có tính tình hay ch^o ng^o đ^ể n^h ho^{àn} c^ả ch^o i ch^o t^{ên} l^àng coóng ngày nào cũng th^o thì g^o i là dĩ tính, ai đó mi^ệ ng^o m^ã m^ã ba hoa rào đón quá thì g^o i là dĩ mi^ệ ng^o...

Thôi thôi, tôi không nói t^{ên} p^h n^h a đ^ể u, nói nhi^{ều} u quá, ba hoa chích ch^oé quá không khéo ng^o i ta cho là lão này già r^o i mà cũng còn dĩ mi^ệ ng^o thì kh^o n. Hic!

Tái bút: Xin kính báo là t^{ên} i vì hôm nay là ch^o nh^ư t^{ên}, mà th^ong thì chi^u ch^o nh^ư t^{ên} nào cũng bu^{ồn} n^h c^ả. Tr^{ình} Công S^ố n^h ch^o ng^o vi^{ệc} t^{ên} trong nh^ư c^ả ph^o m^ã L^à i bu^{ồn} n^h thánh là Chi^u ch^o nh^ư t^{ên} bu^{ồn} n^h, n^h m^ã trong căn gác đ^ể u hiu... đó sao? Có đ^ể u nhà không có gác mà có blóc, nên mình đi đ^ể o m^ã t^{ên}

Làm đi

Tác Giả: kd

Chúa Nhật, 01 Tháng 1 Năm 2012 09:17

---

vòng trong lúc ngäi ta đang tí tän vui đùa đầu đó, chä đâu phäi già ngäc, ngäi mät chä nhä mình. Chät nhän thäy cái blog Säng Đäp cäa mình gän đây bäng däng cäm men nhiäu ghê, nhät là bài Giá trä cäa sä trình tiät mình viät đã lâu läm, nay các bän trä vän cäm men mäi lä, chäng tä chä đä này bao giä cũng vän nóng. Do väy mà mình läi suy luän qua mät điäu khác đä viät cái entry này chä chäng dám bänh väc hay trách móc, chä là mät chút cäm nhän mà thôi.